

„Egyetlen korábbi olvasmányomra sem hasonlít”

– Veronica Roth, a nagy sikerű *Divergent* szerzője

árnyék és csont

Shadow

and

Bone

fine
selection

LEIGH BARDUGO

LEIGH BARDUGO

árnyék és csont

Shadow
and
Bone

Első kiadás

Könyvmolyképző Kiadó, Szeged, 2014

*Ajánlom ezt a könyvet a nagyapámnak:
Néha füllents nekem!*

★ DIERHOLM

BELEPGER
(AZ ÁRPIYZÓPIA)

ПОВОКРІБІРСЗК

KРІБІРСЗК

OS KERO

ÍGAZ-
TEPGER

Térkép: Keith Thompson

FJERDA

AZ ÖRÖK FAGY
BÍRODALMA

СЕРПАСЪТЪ

CİBEJA

ДЕТРАЗОЈ

РИЈЕВОСЪТЪ

RAVKA

ВЪ БІРОДАЛМІ ФЮТЪ

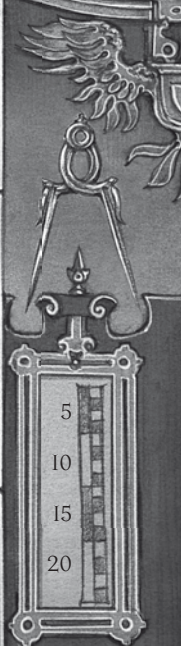
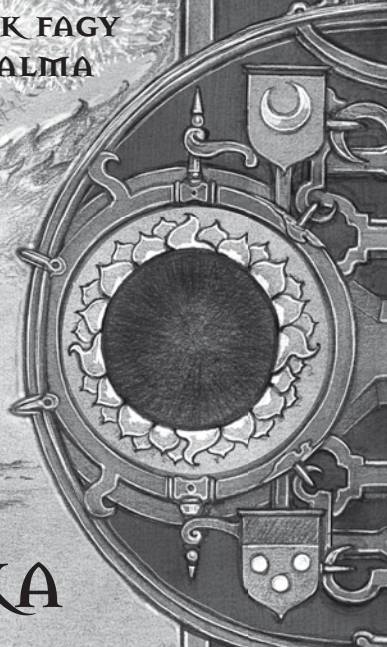
БАЛАКІРЈЕВЪ

★ OS ALTA

ПОЛІЗНАЯ

СЪІКУРЗОЈ

SHU HAN

GRISÁK

A Második Hadsereg katonái

Az Alaptudomány mesterei

KORPORÁLOK

(AZ ÉLET ÉS HALÁL REPIDJE)

Szívtörők

Gyógyítók

ÉTHERÁLOK

(AZ ÍDÉZŐK REPIDJE)

Szélhívók

Pokolhívók

Hullámhívók

MAŦYERÁLOK

(A FABRIKÁTOROK REPIDJE)

Djuraszták

Alkimisták

KORÁBBAN

SZOLGÁK *malenkij*nak, kis szellemnek hívták a két gyermeket. Nem csupán azért, mert az árvák között ők voltak a legapróbbak és a legfiatalabbak, de azért is, mert parányi, nevetgélő szellemként kísértettek a nagyherceg palotájában; szaladgáltak a szobákban, a szekrényekbe bújva hallgatóztak, és beosontak a konyhába, hogy elemeljék az utolsó, nyárról megmaradt barackokat.

A két gyerek érkezése között csupán néhány hét telt el. A határháborúk újabb árvákat sodortak erre a menedékre a távoli városok romjai közül. A mocskos arcú szerencsétleneket ide hozták, a nagyherceg birtokára, ahol megtanultak írni, olvasni, és elsajátíthattak egy mesterséget. Az alacsony, de jó felépítésű, félénknek tűnő fiú állandóan mosolygott. A lány más volt, mint a többiek, amivel nagyon is tisztában volt.

Most a konyhaszekrény mélyén rejtőzve fülelték a felnőttek pletykáját. Hallották a nagyherceg házvezetőnőjét, Ana Oyát:

– Annyira csúnya ez a kislány! Hát milyen gyerek az ilyen? Sápadt és savanyú. Akár a romlott tej.

– És milyen kis girhes! – méltatlankodott a szakács. – Soha semmit nem eszik meg.

A kislány mellett kuporgó fiú a barátja felé fordult, és odasúgta:

– Tulajdonképpen miért is nem eszel?

– Azért, mert az összes ételnek olyan az íze, mint a sárnak.

– Szerintem meg tök finomak.

– Te aztán a vasszőget is megennéd!

Fülüket újra a szekrényajtók közötti résre szorították.

A kislány egy pillanattal később megszólalt:

– Szerintem nem is vagy csúnya.

– Csitt! – mordult rá a lány, ám a szekrény sötétjében, titkon boldogan elmosolyodott.

ΠΥΑΡΟΠ ΗΟΣΣÚ ÓΡÁΚΟΠ ΚΕΡΕΣΤΪΪΛ segíteniük kellett a háztartásban. A munkát annál is hosszabb oktatás követte a fojtogatóan meleg osztályteremben. Amikor már elviselhetetlennek tűnt a hőség, a két apróság elszökött az erdőbe, hogy madárfészkeket fosztogasson, vagy megfürödjön a közeli patakocska iszapos vizében. Néha meg csak úgy egyszerűen kifeküdtek a mezőre. Nézték, ahogy a nap lassan továbbhalad a fejük fölött. Olyan fontos dolgokat kellett megbeszélniük, mint hogy hová építik majd a tanárjukat, és hogy két fehér tehenük legyen, vagy inkább három. Télen a nagyherceg beköltözött Os Altába, nagyvárosi rezidenciájába. Ahogy rövidültek és egyre hidegebbé váltak a napok, a tanárok is kezdték mind lazábban venni a kötelességüket. Előszere-tettel ücsörögtek a tűz mellett, hogy kártyázzanak, vagy *kvászt*,

erjesztett gabonaitalt iszogassanak. Az unatkozó, nagyobb gyerekeket igencsak megviselte a bezártság. Egyre többször verték meg a kicsiket. A kisleány és a lány épp ezért a birtok ritkán használt szobáiban kerestett menedéket. Vidáman játszottak az egerekkel, és igyekeztek elkerülni a fagyhalált.

A grisa vizsgáztatók érkezésekor fent ültek a poros, emeleti hálószoba ablakpárkányán. Abban reménykedtek, hogy megpillanthatják a közeledő postakocsit. Ehelyett egy szánkó bukkant fel a messzeségben. Három fekete ló húzta a trojkát. A különös jármű átsiklott a fehér kőkapu alatt, és lassan megközelítette a birtok fő épületét. Csendben figyelték, ahogy némán odasuhan a hercegi kastély főbejárata elé.

A három kiszálló alak elegáns szőrmesapkát és nehéz, gyapjúból készült *keftát* viselt. Az egyik borvörös, a másik egészen sötétkék, a harmadik pedig ragyogó bíborszínű volt.

– Grisák! – suttogta a lány.

– Siessünk! – felelte a fiú.

A következő pillanatban már ki is léptek a cipőjükből, és nesztelen léptekkel végigszaladtak a folyosón. Keresztülosontak az üres zeneszobán, és már el is tűntek a fogadószoba fölé tornyosuló galéria egyik oszlopa mögött. Ana Kuya itt szokta fogadni a vendégeket.

A házvezetőnő fekete ruhája miatt valamilyen madárkára emlékeztetett. Miközben teát töltött a szamovárból, a csípőjéről lógó jókora gyűrűn hangosan zörögtek a kulcsok.

– Ebben az évben tehát csak ketten vannak? – hallatszott egy halk női hang.

A leskelődők a rácson keresztül megpróbálták követni a lenti eseményeket. Két grisa a tűz előtt ült. A kék ruhás férfi igencsak jóképű

volt, míg a vörös köntöst viselő nőből öntelt magabiztosság és elegancia áradt. Harmadik társuk, a szőke fiatalember fel-alá sétált a szobában. A szánon alighanem elzsibbadt a lába.

– Igen – válaszolta Ana Kuya. – Egy fiú és egy lány. Az összes gyerek közül ők a legfiatalabbak. Úgy véljük, olyan nyolcévesek lehetnek.

– Úgy vélik? – kérdezte a kék ruhás.

– Figyelembe véve, hogy elhunytak a szülei...

– Érthető – felelte a nő. – Mélységes csodálattal adózunk az önök intézete előtt. Bárcsak a nemesség többi tagja is ilyen megértést tanúsítana az egyszerű emberek sorsa iránt.

– Urunk, a nagyherceg igazán nemes lelkű férfiú – bólintott Ana Kuya.

Odafent a balkonon a két gyerek bölcsen összebiccentett. Jóakarójuk, Keramazov nagyherceg híres háborús hősnek és az egyszerű emberek barátjának számított. Amikor hazatért a háborúból, árva házzá alakította át a birtokát, és otthont teremtett a háború özvegyeinek is. A befogadottakat csupán arra kérték, hogy éjszakánként imádkozzanak a nagyúrért.

– És mégis milyen ez a két gyerek? – hangzott a nő következő kérdése.

– A leányka egészen ügyesen rajzol. A fiúcska inkább az erdőben és kint, a mezőn érzi otthon magát.

– Na de mégis *milyenek*? – ismételte meg a nő.

Ana Kuya csücsöríteni kezdett ráncos ajkával.

– Hogy milyenek volnának? Fegyelmezetlenek, engedetlenek és túlságosan is odavannak egymásért. Ráadásul...

– Ráadásul figyelmesen hallgatják minden szavunkat – szólt közbe a bíbor ruhás.

A fiú és a lányka összereszt a meglepetéstől. A grisa tekintete pontosan a rejtekhelyükre tapadt. Villámgyorsan elbújt az oszlop mögé, de már elkéstek.

Ana Kuya hangja akkorát csattant, mint egy korbács:

– Alina Sztarkova! Maljen Orecev! Azonnal gyertek le ide!

Alina és Mal vonakodva elindult lefelé a galéria végén kialakított keskeny csigalépcsőn. Amikor leértek a többiekhez, a vörös ruhás nő felállt a székéből és intett, hogy jöjjenek oda.

– Tudjátok, kik vagyunk? – kérdezte. A haja olyan szürke volt, mint az acél. Gyönyörű arcán jó pár ránc látszott.

– Boszorkányok vagytok! – tört elő Malból.

– Boszorkányok? – hördült fel a nő. Megpördült és Ana Kuyára förmedt. – Hát erre tanítják a gyerekeket ebben az iskolában? Babonával és hazugságokkal tömik a fejüket?

Ana Kuya arca tűzpiros lett a szégyentől. A vörös ruhás nő lángoló tekintettel visszafordult Mal és Alina felé.

– Nem vagyunk boszorkányok. Az Alaptudomány művelői vagyunk. Gondoskodunk hazánk és a birodalom biztonságáról.

– Akárcsak az Első Hadsereg – felelte Ana Kuya halkán, ám a hangja élével vágni lehetett volna.

A vörös ruhás vendég egy pillanatra megdermedt, de utána beleegyezően bólintott.

– Akárcsak az uralkodó hadserege.

A bíbor ruhás fiatalember elmosolyodott, és odatért a gyerekek elé. Kedves hangon szólalt meg:

– Talán varázslatról beszéltek, amikor ősszel megváltozik a levelek színe? És ahhoz mit szóltok, hogy a kezetek beforradnak a sebhelyek? Ha pedig vizet öntötök a tűz fölé akasztott bográcsba, az forrni kezd? Az talán varázslat volna?

Mal tágra nyitott szemmel megrázta a fejét. Alina viszont savanyú képet vágott és így válaszolt:

– Mindenki tud vizet forralni.

Ana Kuya felháborodva felsóhajtott, de a vörös ruhás nő nevetni kezdett.

– Igazad van. Bárki fel tudja forralni a vizet. Az Alaptudományt viszont nem használhatja akárki. Éppen ez az oka annak, hogy meg akarunk vizsgálni benneteket. Ezért jöttünk – magyarázta, majd Ana Kuya felé fordult. – Távozzon!

– Egy pillanat! – kiáltotta Mal. – Mi történik velünk, ha grisák vagyunk? Mi lesz akkor velünk?

A vörös ruhás nő lepillantott a két kisgyermekre.

– Igencsak csekély az esélye annak, hogy akár az *egyikötök* is grisa legyen. Ha mégis ez a helyzet, akkor a szerencsés gyermek elkerül abba a különleges iskolába, ahol a grisák megtanulják használni a tehetségüket.

– A legszebb ruhát viselheted és a legfinomabb ételeket kapod. Amire csak a szíved vágyik – szólalt meg a bíbor ruhás férfi. – Ez igen jó volna, nem?

– Ennél csodálatosabb módon nem is lehetne szolgálni uralkodónkat – szólt közbe az ajtó előtt toporgó Ana Kuya.

– Pontosan, ahogy mondja – biccentett elégedetten a vörös ruhás és látszott rajta, hogy hajlandó megbékélni.

A két gyerek összenézett. Mivel a felnőttek nem rájuk figyeltek, így nem vehették észre, hogy a kislány megragadja és megszorítja a fiú kezét. Elkerülte a figyelmüket a két apróság tekintete is. A nagyherceg bezzeg felismerte volna ezt az arckifejezést. Hosszú éveket töltött a felperzselt északi határvidéken. A falvakat állandó veszély fenyegette és a jobbágyok nem igazán számíhattak arra, hogy az

uralkodó vagy bárki más is a segítségükre sietne. A nagyúr tanúja volt annak, ahogy egy mezítlábas szegény asszony, nyomorúságos kunyhója ajtajában állva, rezzenéstelen tekintettel farkasszemet nézett a katonaság szuronyaival. A nagyherceg pontosan tudta, milyen fény csillog annak a férfinak a szemében, aki a földről felkapott kődarabbal próbálja megvédeni az otthonát.

ZSÚFOLT ÚT SZÉLÈN ÁLLVA végigpillantottam a Tula-völgy hullámzó mezőin és elhagyatott tanyáin. Ekkor láttam meg először az Árnyzónát. Az ezredünket kétheti járóföld választotta el Polznaya katonai táborától. Hiába süttött kellemesen a meleg őszi nap, mégis reszketni kezdtem a nagykabátomban, ahogy tekintetem végigsiklott a látóhatárt beborító mocskos foltra emlékeztető párán.

Hátulról valaki meglökött a vállával. Megtántorodtam és kis híján arccal előre belezuhantam az út sarába.

– Hé, fajankó! – bömbölte a katona. – Mit álmodozol?

– Inkább néznél magad elé! – förmedtem rá, és elégedetten konstatáltam a széles arcára kiülő meglepetést. Az emberek, főleg az ilyen nagydarab fajankók, vállukon a hatalmas puskával nem igazán számítottak arra, hogy egy hozzám hasonló girhes kis jószág vissza-mer vágni. Mindig ilyen döbbent képet vágnak, ha elküldöm őket a fenébe.

A katona azonban gyorsan feldolgozta a szokatlan élményt. Fenyegető pillantást vetett rám, aztán megigazította a hátizsákját és eltűnt a lovakból, emberekből, szekerekből és jókora kordékból álló menetoszlopban. A végtelenbe nyúló karaván túljutott a hegygerincen, és az eleje már lefele ereszkedett a völgybe.

Szaporábbra vettem a lépteimet, és megpróbáltam elnézni a tömeg feje fölött. A földmérők kocsijának sárga zászlaja már hosszú órákkal korábban eltűnt. Tudtam, hogy csúnyán lemaradtam.

Miközben sietősen lépkedtem, a tudóm megtelt az őszi erdő zöld és aranyló illataival. A tarkómon megéreztem a lágy szellő simítását. A széles Vy országúton haladtunk. Valamikor ez az útvo-
nal vezetett Os Altából egészen Ravka nyugati partvidékének gazdag kereskedővárosaiba. Persze még az Árnyzónát megelőző korban.

A tömegben valaki énekelni kezdett. *Ki a fene lehetett az? Melyik háborodott fakad dalra, miközben a Zóna felé kell menetelnie?* Ismét a látóhatáron éktelenkedő folt felé fordultam. Végigfutott a borzongás a hátamon. Számos térképen láttam már az Árnyzónát. Ez a fekete sáv lemetszette Ravkáról a tengerparti kormányzóságokat, és bezárta a birodalmat a szárazföldre. A térképeken néha szennyes foltként, máskor meg kihalt, alakatlan felhőként ábrázolták. Voltak persze más térképeink is. Ezek az Árnyzónát hosszú, keskeny tóként ábrázolták, és a másik nevén, Beltengerként nevezték. Ezzel az elnevezéssel igyekeztek megnyugtatni a katonákat és a kalmárokat. Arra számítottak, hogy akkor majd nyugodtabb szívvel kelnek át rajta.

Felmordultam. Egy ilyen trükkel talán becsaphatják az ostoba, kövér kalmárokat, engem azonban a legcsekélyebb mértékben sem nyugtattak meg.

Elfordultam a látóhatáron remegő komor ködsávtól, és végignézettem a Tula-vidék romba dőlt tanyáin. Valamikor ebben a völgyben terültek el Ravka leggazdagabb földbirtokai. Volt idő, amikor itt bőven termett gabona, és rengeteg birka legelt a zöld mezőkön. Aztán egyik pillanatról a másikra sötét vágás mart a tájba, és az áthatolhatatlan sötétség köde évről évre csak duzzadt. Nyüzsögtek odabent az iszonyatos lények. Senki nem tudhatta, mi történt odabent a földművesekkel, a nyájakkal, a gabonatóblákkal, az otthonaikkal és a családjukkal.

Fejezd most már be, figyelmeztettem magamat. Ne akarj még rontani az amúgy is szörnyű helyzeten. Az emberek évek óta átkelnek a Zónán... amiért általában iszonyatos árat fizetnek, de akkor is át tudnak kelni. Mélyen beszívtam a levegőt, hogy megnyugodjak.

– Nem ám elájulunk az út kellős közepén! – kiáltott valaki a fülembe, és egy erős kar már át is ölelte a vállamat. Felnéztem, és megpillantottam Mal ismerős arcát. Barátian megszorította a karomat. Ragyogó kék szemében mosoly tündökölt, ahogy felzárkózott mellém.

– Na gyerünk már! – kiáltotta. – Jobb lábat a bal után. Tudod, hogy kell menetelni.

– Na most jól beleköptél a levesembe!

– Tényleg?

– De még mennyire. Épp arra készültem, hogy elájuljak, a karván meg összetaposson, és a testemet elborítsák az iszonyatos sebhelyek.

– Ez aztán a lenyűgöző haditerv!

– Szerintem is. Ha ugyanis erősen megcsonkítanak, akkor nem leszek képes átmenni a Zónán.

Mal megértően bólintott.

– Értem én. Szívesen belöklek egy szekér alá, ha ezzel segíthetek.

– Még gondolkozom rajta – morogtam, ám ennek ellenére éreztem, hogy elszáll a rosszkedvem. Hiába védekeztem elszántan, Mal még mindig fel tudott vidítani. Ráadásul nem csak engem. Egy csinos szőke lány sietett el mellettünk. Hátrapillantott a válla fölött, integetett és kihívó pillantást vetett a fiúra.

– Húha, Ruby! – kiáltotta Mal. – Később találkozunk?

A lány vihogni kezdett, majd eltűnt a tömegben. Mal fülig érő szájjal vigyorgott, de aztán észrevette az arcomat.

– Mi a bajod? Azt hittem, kedveled.

– Hát, ami azt illeti, viszonylag kevés a közös témánk – válaszoltam rosszkedvűen. Amúgy tényleg kedveltem a szőkeséget... Legalábbis korábban. Amikor Mal társaságában eljöttünk a keramzini árvaházból, hogy felkészítsenek minket a poliznayai sorkatonai szolgálatra, akkor igencsak ideges voltam a rengeteg ismeretlen ember miatt. Kiderült ám, hogy nagyon sok lány szeretne barátkozni velem. Ruby volt az egyik legrámenősebb. A nagy haverság azonban csak addig tartott, amíg rá nem jöttem, hogy csak azért érdekeltem őket, mert Mal közeli barátja vagyok.

Néztem, ahogy a fiú szélesre tárja a karját, és felnéz az őszi égboltra. Nyugodtnak és elégedettnak látszott. Rosszkedvemben még az is szúrta a szemem, milyen ruganyos léptekkel jár.

– Neked meg mi a bajod? – förmedtem rá suttogva.

– Semmi – válaszolta meglepődve. – Remekül érzem magam.

– De hát akkor is. Hogy lehetsz ennyire... öntelt?

– Öntelt? Miről beszélsz? Sosem voltam öntelt és soha nem is akarok hencegni.

– És akkor ezt mégis mivel magyarázod? – kérdeztem, és ingerületen megböktem az ujjammal. – Úgy viselkedsz, mintha egy pompás

vacsorára lennél hivatalos, nem pedig a halálba menetelnél egyenesen. Lehet, hogy meghalunk, vagy megcsonkítanak minket.

Nevetni kezdett.

– Túl sokat aggódsz. Az uralkodó egy egész osztagnyi grisa gyűjtogatót küldött a szánokhoz, hogy figyeljenek a biztonságra. Jött velük néhány hátborzongató szívtörő is. Nekünk meg van puskánk – magyarázta, a válláról lógó fegyvert ütögetve. – Minden rendben lesz.

– Nem sokat számít a puskád, ha túlerőben támadnak ránk.

Mal jókedvűen rám vigyorgott.

– Mi a bajod mostanában? Még a szokásosnál is harapósabb vagy. Iszonyúan nézel ki.

– Nagyon köszönöm! – vicsorogtam rá. – Nem aludtam túl jól.

– Nem mondom. Ez aztán meglepő!

Sajnos nagyon is igaza volt. Sosem aludtam valami fényesen. Az elmúlt néhány napban azonban csak romlott a helyzet. Egyedül a jó isten a megmondhatója, mennyi okom van arra, hogy féljek bemenni a Zónába. Nem voltam ezzel egyedül. Az ezredünk minden egyes tagja aggódhatott, amióta kiderült, hogy átkelünk. Akadt azonban még valami más is. Nem tudtam, minek nevezzem ezt a mélyben rejtőző nyugtalanságot.

Malra pillantottam. Valamikor régen őszintén elmondhattam volna neki mindent.

– Szóval... rossz előérzetem támadt.

– Ne aggódj már annyit! Lehet, hogy felrakják Mihailt is a szánra. A volkrák csupán egyetlen pillantást vetnek a nagy, hájas pocakjára, és minket már nem is fognak zaklatni.

Váratlanul feltámadt bennem egy emlék. Egymás mellett ültünk egy székben, a nagyherceg könyvtárában. Egy hatalmas, bőrkötéses

könyvet lapozgattunk. Véletlenül találtuk meg a volkra képmását. Megpillantottuk a hosszú, mocskos karmokat, a bőrszárnyakat és a borotvaéles fogak hosszú sorait. Ezek a szörnyetegek imádták az emberhús ízt. Vakok voltak, mivel nemzedékek óta a Zónában éltek és vadásztak. A legendák szerint azonban sokmértöldnyi távolságból is megérik az embervér illatát. Az oldalra mutatva megkérdeztem:

– Mi van a mancsában?

Még most is a fülemben hallottam Mal suttogó válaszát.

– Azt hiszem... azt hiszem, egy ember lába.

Becsuktuk a könyvet, és vinnyogva kirohantunk a védelmet nyújtó napfénybe.

Észre sem vettem, mikor torpantam meg. Megdermedtem, mert valósággal rabul ejtett az emlék. Amikor Mal észrevette, hogy már nem lépkedek mellette, hatalmasat sóhajtott, és visszasietett melém. Megragadta a vállamat, majd gyengéden megrázott.

– Nem gondoltam komolyan. Senki sem fogja megenni Mihailt.

– Tudom – válaszoltam, a csizmám orrára bámulva. – Éppen megszakadok a nevetéstől.

– Alina, gyere! Nem lesz semmi baj!

– Ebben nem lehetsz biztos.

– Nézz már rám! – kiáltotta, és én, minden önuralmamat összeszedve, a szemébe néztem. – Tudom, hogy te is félsz. Ahogyan én is. Ennek ellenére megteesszük, amit meg kell tennünk, és a végén minden rendben lesz. Ahogy azelőtt is. Mindig.

Elmosolyodott, nekem pedig majdnem kiugrott a szívem a mellkasomból.

A hüvelykujjammal megdörzsöltem a jobb tenyeremen végigfutó sebhelyet, és vonakodva vettem egy mély lélegzetet.

– Hát jó – válaszoltam nagy nehezen, és azon kaptam magamat, hogy én is mosolygok.

– Újra jó kedve van a nagyságos asszonynak! – bömbölte. – Most már a nap is ragyoghat!

– Nem fognád be a szádat?

Megpróbáltam mellbe bokszolni, de mielőtt megüthettem volna, megragadta a derekamat és felemelt a magasba. Patkódobogás és harsány kurjongatás hallatszott. Mal félrerántott az út szélére, mert egy hatalmas fekete hintó közeledett vágta. A négy fekete paripa hangos patacsattogással vetette magát az emberek közé, akik rémülten lerohantak az útról, mert nem akarták, hogy a sárba tapossák őket.

Az ostorral hadonászó kocsis mellett két szénfekete egyenruhát viselő katona ült a bakon.

Az Éjúr. Semmi mással nem lehetett volna összetéveszteni a nagyúr fekete hintóját vagy a személyes testőrei különös egyenruháját.

Utána pedig egy másik vörösre lakkozott hintó is eldübörgött mellettünk. Ez utóbbi már nem száguldott olyan örült sebességgel.

Mal felé fordultam, szívem hevesen dübörgött.

– Köszönöm! – suttogtam. Ő mintha csak most kapott volna észbe. Rájött, hogy még mindig magához szorít. Gyorsan elengedett, és hátralepett. Elkezdtem leporolni a kabátomat, azt remélve, nem veszi észre, mennyire elpirultam.

A harmadik, ragyogó kékre lakkozott hintó ablakából egy igen csinos lány hajolt ki. Ezüstrókaprémből készítették a süvegét. Hosszú, göndör, fekete haja volt. Érdeklődve figyelte a tömeget, majd a pillantása – cseppet sem meglepő módon – nyomban megakadt Malon.

Az előbb még te is bociszemekkel bámultad, szidtam össze magamat. Miért ne tetszhetne egy ilyen gyönyörű grisa lánynak is?

A szépség elmosolyodott, amikor a fiú a szemébe nézett. Felénk fordult, miközben a hintó gyorsan távolodott. Mal ostoba arcki-fejzéssel bámulta a látomást. Még a száját is elfelejtette becsukni.

– Csukd már be a szádat, mert beleköpnek a legyek! – förmedtem rá.

Nagyot pislogott, de még mindig bután nézett maga elé.

– Ti is láttátok? – bömbölte valaki mögöttünk. Megfordultam, és megpillantottam az ügetve közeledő Mihailt. A fickó arcára kiült a szinte már mulatságos csodálat. A hatalmas termetű, busa fejű legénynek vörös haja, széles arca és még vastagabb nyaka volt. Mögötte persze a karcsú és sötét tekintetű Dubrov igyekezett felzárkózni. Mind a ketten a felderítők között szolgáltak Mal szakaszában. Sosem távolodtak el túlságosan tőle.

– Még szép, hogy láttam – rikkantotta a fiú, és arcáról eltűnt az áhítatos kifejezés. Pimaszul elvigyorodott, miközben én a szememet forgattam.

– Téged bámult a kisasszony! – bömbölte Mihail, és Mal hátára csapott, aki megvonta a vállát, de utána még szélesebben vigyorzott.

– Bizony ám! – bólintott önelégülten. Dubrov azonban meglehetősen nyugtalannak látszott.

– Azt mondják, hogy a grisa lányok képesek bűbájt rakni rád.

Felhorkantam.

Mihail olyan arccal nézett rám, mint aki csak most fedezte fel, hogy én is itt vagyok.

– Nézd már, Rőzsike! – köszöntött, és tréfásan megütötte a vállamat. Savanyú képet vágtam a gúnynevem miatt, de a fájankó ekkor

már újra Mal felé fordult. Szélesen elvigyorodott. – A kisasszony is ott lesz ám a táborban.

– Azt hallottam, hogy a grisák sátra olyan hatalmas, mint egy székesegyház – tette hozzá Dubrov.

– Tele van árnyas szegletekkel. Rejtekhelyekkel – kontrázott Mihail, és sokatmondóan a magasba vonta a szemöldökét.

Mal harsányan elkurjantotta magát. A három fafejű egyetlen pillantást sem vetett rám, hanem jókedvűen kiabálva máris továbbstie-tett. Szilajul lökdösődve belevetették magukat a tömegbe.

– Én is nagyon örülök, hogy találkoztunk – duzzogtam magamban. Megigazítottam a vállamra vetett kenyereszsák szíját, majd magam is folytattam az utamat. Az utolsók között értem le a hegy alá-jára, és nemsokára már Kribirszk utcáin jártam. Eszem ágában sem volt különösebben sietni. Valószínűleg úgy is csúnyán össze fognak szidni, amikor végre megtalálom a térképkészítők sátrát. Túl késő volt ahhoz, hogy bármit is tegyek ez ellen.

Megdörzsöltem a karom azon a helyen, ahol Mihail megütött. Rőzsike, annyira gyűlöltem ezt a nevet. *Bezzeg akkor nem hívtál Rőzsikének, amikor a sárga földig leittad magadat kvásszal, és megpróbáltál magadhoz ölelni a tavaszi örömtűz előtt, te nyomorúságos ökör,* gondoltam mérgesen.

Kribirszk nem volt éppen egy nagyváros. A főkartográfus szerint ez a település csupán nyomorúságos vásározóhely volt az Árnyzónát megelőző időkben. Nem volt itt más, csak egy poros főtér meg egy fogadó, ahol megszállhattak a Vy fáradt utazói. Mostanra azonban már egyfajta ütött-kopott kikötőváros lett belőle. Az állandó katonai helyőrség körül jókora település alakult ki. Ott voltak még a szárazdokok is, ahol a homokszánok várták az utasaikat. A vakmerő vállalkozók ezekre szállva próbálták meg átkelni a sötéten, hogy

eljussanak Ravka nyugati kormányzóságaiba. Számos kocsmá és fogadó mellett jöttem el. Jó pár helyen pedig alighanem nyilvánosház üzemelt, hogy legyen hol lazítaniuk öfelsége katonáinak. A boltok egy részében puskákat és számszeríjakat árultak. Meg lámpásokat és fáklyákat, amelyek nélkülözhetetlen felszerelési tárgynak számítottak, ha valaki át akart kelni a Zónán. A ragyogó hagymakupolájú, hófehérre meszelt falú aprócska templom meglepően jól karban volt tartva. *Vagy talán nem is volt annyira meglepő ez az odaadás –* töprengtem. Ha valaki arra készült, hogy átkel az Árnyzónán, akkor az előtte igencsak jól tette, ha rövid szünetet iktat be és imádkozik.

Megtaláltam a térképkészítők táborhelyét. Letettem a hátizsákomat egy szalmazsákra, és sietve megkerestem a földmérők sátrát. Legnagyobb megkönnyebbülésemre nyomát sem láttam a főkartográfusnak. Senki sem figyelt fel rám, amikor beosontam.

A fehér vitorlavászonból készült sátor belsejében végre fellelegezhettem. Amióta csak megpillantottam a Zónát, most először tért vissza a nyugalmam. A térképkészítők sátra mindig is ugyanúgy nézett ki, függetlenül attól, melyik helyőrségben szolgáltak. Ragyogtak idebent a fények, és a rajzolók meg a földmérők a hosszú asztalok fölé hajolva végezték a munkájukat. Az országút hangos nyüzsgése után kifejezetten megnyugtató érzés volt hallani a papíron végigsikló toll vagy széndarab hangját, megérezni a tinta illatát, megérinteni az ecseteket.

A kabátom zsebéből előhúztam a jegyzetfüzetemet, és gyorsan letelepedtem Alekszej mellé a padra. Bajtársam felém fordult, és ingerülten rám mordult:

– Te meg mégis merre jártál?

– Kis híján eltaposott az Éjúr kocsija – válaszoltam, majd odahúztam magam elé egy üres papirost, és belelapoztam a jegyzetfüzetembe.

Egy megfelelő vázlatot kerestem, amit majd átmásolhatok. Alekszejjel együtt a térképészítők mellé rendelték inasnak. A kiképzésünk fontos részének számított, hogy minden áldott nap két befejezett vázlatot vagy képet kellett leadnunk.

Alekszej elakadó lélegzettel nézett rám.

– Tényleg? Őt is láttad?

– *Tudod*, minden figyelmemet lekötötte, hogy ne gázoljanak halálra.

– Nem is olyan rossz halál az, ha elgázol egy hintó – legyintett, majd a pillantása megállapodott annak a sziklás völgynek a vázlatán, amit éppen elkezdtem átmásolni. – Hűha, inkább ne azt!

Gyorsan belelapozott a jegyzetömbömbébe, és kiválasztotta egy hegyoldal képét. Rátette az ujját.

– Ezt másold le!

Éppen csak hogy maradt időm megérinteni a papirost a tollal, amikor maga a főkartográfus lépett be a sátorba. Határozottan végiglépdelt az asztalok mellett, és menet közben megszemlélte munkánkat.

– Nagyon remélem, hogy ez már a második vázlatod, Alina Sztarkova.

– Hát persze – hazudtam szemrebbenés nélkül. – Ez a második.

Mihelyt elment a közelünkől a kartográfus, Alekszej suttogva megszólalt:

– Mesélj még a hintóról!

– Be kell fejezni a vázlateimat.

– Itt van ez – válaszolta halkán, és odatolta elé az egyik saját vázlatát.

– Észre fogja venni, hogy ezt te rajzoltad.

– Annyira nem sikerült jól. Simán úgy tehetsz, mintha a te műved lenne.

– Kedves Alekszej, ugye mondtam már, hogy az őszinteséged miatt kedvellek – mérgelődtem, ám ennek ellenére sem adtam vissza a vázlatot. Alekszej a legtehetségesebb inasok közé tartozott, és ezzel ő is tisztában volt.

Addig piszkált, amíg egészen részletesen be nem számoltam a három grisa hintóról. Mivel hálás voltam a vázlatért, ezért a lehető legjobban meg akartam válaszolni kíváncsi kérdéseit. Közben sikerült átmásolnom a papírra azt a hegygerincet. A legmagasabb csúcsok mellé odaírtam, mennyire becsültem a magasságukat.

Már alkonyodott, amikor elkészültünk. Leadtuk a rajzainkat, és elindultunk az étkezősátor irányába. Sokáig kellett sorban állnunk, mire az izzadó szakács kiosztotta a sűrű sárra emlékeztető levest. Leültünk a többi földmérő közé.

Csendben ettem, miközben Alekszej és a többiek beszámoltak a legújabb pletykákról. Mindenki igencsak feszülten várta a holnapi átkelest. A fiú ragaszkodott ahhoz, hogy a többieknek is beszámolják a grisa hintókról. A társaim arcán a jól ismert csodálat és félelem látszott, ami mindig olyankor szokott feltűnni, ha valaki megemlítette Kom urat.

– Az az ember nem evilági lény – bizonygatta Eva, egy másik inas. Hiába volt gyönyörű zöld szeme, az orra leginkább egy malacéra emlékeztetett. – Egyikőjük sem az.

Alekszej savanyú képet vágott. – Hagyjál már minket a babonáiddal, Eva!

– Annak idején éppen egy Éjúr miatt született az Árnyzóna.

– Azóta több száz év is eltelt! – tiltakozott Alekszej. – Annak az Éjúrnak ráadásul teljesen elment az esze.

– Ez is legalább ugyanannyira szörnyű.

– Buta paraszt! – legyintett Alekszej. A lány sértődött pillantással válaszolt, majd sokatmondóan elfordult a fiatalembertől, hogy inkább a barátaival beszéljen.

Csendben maradtam. Ha valakit *muzsik*nak vagy parasztnak lehetett volna tartani a földmérők közül, akkor az én voltam, nem pedig a babonás Éva. Csupán a nagyherceg nagylelkűségének köszönhettem, hogy megtanultam olvasni meg írni. Mallal azonban kimondatlanul egyetértettünk abban, hogy sosem beszélünk Keramzinról.

Míntha csak ez lett volna a végszó, a hátam mögül harsány kacagás zendült fel. Összerezentem, és hátrapillantottam a vállam fölött. A nyomkeresők asztalánál ülve Malt körülvették rajongói. Alekszej a tekintetével követte pillantásomat.

– Ti ketten meg hol barátkoztatok össze?

– Együtt nőttünk fel.

– Pedig nincsen túl sok közös tulajdonságotok.

Megvontam a vállamat.

– Azt hiszem a gyerekek mindig is sokkal könnyebben kijönnek egymással.

Mind a ketten magányosak voltunk. El kellett volna fedekoznünk elveszített szüleinkről. Összekötött minket a kaland, ahogy megszóktunk a munka elől, és kimentünk fogócskázni a rétre.

Alekszej olyan hitetlenkedő képet vágott, hogy elnevettem magamat.

– Ez a legény nem volt ám mindig a lenyűgöző Mal, a nyomkeresők nagymestere és a grisa lányok szeme fénye.

– Elcsábított egy grisa lányt? – kérdezte Alekszej a döbbenettől tágra nyílt szemmel.

– Nem, de lefogadom, hogy erre is sor kerül – dünnyögtem.

– És milyen volt *kiskorában*?

– Alacsony, kövérkés, és utált fürdeni – válaszoltam jóleső elégedettséggel. Alekszej Malra pillantott.

– Úgy látszik, változnak az idők.

A hüvelykujjammal végigsimítottam a tenyeremen húzódó sebhelyet.

– Úgy tűnik, igen.

Leadtuk a tányérunkat, és lassan kísérteltünk az étkezősátorból a hűvös éjszakába. A laktanya épülete felé tartva kerültünk egyet, hogy elsétálhassunk a grisák tábora mellett. Az a csodálatos sátor tényleg akkora volt, mint egy katedrális. Fekete selyemből varrták, a magasban pedig kék, vörös és bíbor zászlók lobogtak. Valahol mögötte lehettek az Éjúr sátrai. Alighanem korporál szívtörők és a nagyúr testőrei őrizték.

Amikor Alekszej végre kibámulta magát, elindultunk vissza a szálláshelyünk felé. A társam csendben ropogtatni kezdte a bütykeit. Tudtam, hogy mind a kettőnknek a holnap ítélet jár az eszünkben. A körletek komor hangulatát figyelembe véve nem voltunk ezzel egyetűl. Jó páran már a szalmazsákjukon feküdtek. Aludtak, vagy megpróbáltak úgy tenni, mintha aludnának. Mások viszont összedugták a fejüket a lámpások fényében, és halkán beszélgettek. Páran pedig a mellükhöz szorították az ikonjaikat, és a szentekhez imádkoztak.

Ráterítettem a pokrócomat a keskeny szalmazsákra, levettem a csizmámat és felakasztottam a kabátomat. Utána bebújtam a szőrmebéléses pokróc alá. Bámulni kezdtem a mennyezetet, és vártam, hogy jöjjön az álom. Nagyon sokáig feküdtem így. Végül már egyetlen lámpás sem égett. Elcsitultak a beszélgetések, és már csupán az alvók halk szuszogását és mocorgását hallottam.

Holnap, ha minden a tervek szerint alakul, biztonságban átkelhetünk Nyugat-Ravkába. Életem során először pillantom meg az Igaz-tengert. Odaát Mal és a többi erdőjáró vörös farkasra, tengeri rókára meg más olyan ritka és értékes bundájú állatra fog vadászni, amelyek csak nyugaton élnek. Én a többi térképészítővel együtt Os Kervóban maradok, hogy befejezzem a kiképzésemet. Segítek majd papírra vetni mindazt, amit a Zónán átkelve megtudtunk. Aztán pedig újra át kell kelnem rajta azért, hogy hazatérhessek. Meglehetősen nehezemre esett ilyen távoli dolgokra gondolnom.

Még mindig ébren voltam, amikor meghallottam. *Kop, kop.* Szünet. *Kop.* Aztán újra: *kop, kop.* Szünet. *Kop.*

– Mi folyik itt? – morogta Alekszej álmosan a szomszédos szalmazákról.

– Semmi – suttogtam, de közben már elő is bújtam a pokróc alól, és a lábamra húztam a csizmámat.

Felkaptam a kabátomat, és egészen halkán kiosontam a körletből. Már az ajtót nyitottam, amikor meghallottam egy lány vihogását. Valaki azt kiáltotta a sötét szobából:

– Ha ahhoz a nyomkeresőhöz mész, akkor szólj neki, hogy jöjjön be és melengesse meg kicsit a testemet.

– Megkérdezem tőle, hogy szeretné-e megkapni a *szifilt*, mert ha igen, akkor érdemes hozzád bújni – válaszoltam kedvesen, és kiléptem az éjszakába.

A hideg esti levegőben kipirult az arcom. Behúztam a nyakamat. Bárcsak lett volna annyi eszem, hogy sálat és kesztyűt is vegyek. Mal háttal ült a rozoga lépcső tetején.

Kicsit arrébb Mihail és Dubrov testvériesen megosztozott egy üvegen az ösvény melletti lámpások villódzó fényében.

Dühös képet vágtam.

– Nagyon remélem, nem azért keltettél fel, hogy elmondd, mindjárt beosonsz a grisák sátrába. Mit akarsz tőlem? Jó tanácsot?

– Nem is aludtál. Ébren feküdtél és féltél.

– Nagyon tévedsz. Azt terveztem, hogy beosonok a grisák sátrába, és elcsábítok egy jóképű korporált.

Mal nevetni kezdett. Habozva megálltam az ajtóban. Ez volt a másik oka annak, hogy igyekeztem kerülni a társaságát. A legfőbb ok persze az volt, hogy a közelében mindig valósággal zakatolt a szívem. Nagyon fáj, hogy nem mutathattam ki, mennyire megbánt az ostobaságaival. Ugyanakkor viszont semmiképpen sem szerettem volna, hogy rájöjjön erre. A legszívesebben sarkon fordultam volna, hogy visszamenjek a körletbe. Ehelyett lenyeltem a féltékenységet, és odaültem mellé.

– Remélem, hoztál nekem valami meglepetést – szólaltam meg.

– Alina ugyanis nagy árat kér azért, hogy megossa valakivel a csábítás titkait.

– Nem írhatnád a többihez? – kérdezte vigyorogva.

– Lehet róla szó. De csak azért, mert tudom, hogy szavatartó legény vagy.

A sötét ellenére is jól láttam, hogy Dubrov nagyot húz az üvegből, majd megtántorodik. Mihail gyorsan megragadta, nehogy hasra essen. Az éjszakai levegő valósággal megremegett, ahogy harsányan kacagtak.

Mal lemondóan csóválta a fejét.

– Nem érti meg, hogy ne versenyezzen Mihaillal. Az lesz a vége, hogy megint behány a csizmámba.

– Azt kapod, amit megérdemelsz – förmedtem rá. – Na most akkor *miért is* vagy itt?

A sorkatonai szolgálatunk egy évvel ezelőtt kezdődött. Akkoriban szinte minden este meglátogatott. Most viszont hónapok óta felém sem nézett. Megvonta a vállát.

– Nem is tudom. Csak úgy áradt belőled a nyomorúság vacsora közben.

Meglepett azzal, hogy felfigyelt rám.

– Csupán az átkelés járt az eszemben – magyaráztam óvatosan. Igazából nem is hazudtam. *Iszonyúan* féltem attól, hogy a Zóna földjére kell lépnem, és eszem ágában sem volt Mal orrára kötni, hogy róla beszéltem Alekszejjel. – Mélyen meghat az aggodásod.

– Hé! – vigyorgott rám. – Igenis aggódtam.

– Egy cseppnyi szerencsével egy volkra holnap felfal reggelire, és akkor többé már nem kell aggódnod miattam.

– Tudod jól, hogy nem találnám a helyemet nélküled.

– Dehogynem. Te mindig és mindent megtalálsz – zsörtölődtem. Hiába voltam én a térképkészítő, a fiú bekötött szemmel, a feje te tején állva is megmutatta, merre van észak. Meglökött a vállával.

– Tudod, hogy gondolom.

– Hát persze – válaszoltam. Pedig nem is tudtam. Nem egészen.

Csendben ültünk, miközben a leheletünk felhőként gomolygott a hideg levegőben. Mal a csizmája orrát tanulmányozta, majd megszólalt:

– Azt hiszem, kicsit én is ideges vagyok.

Könyökkel oldalba böktem, és megjátszott magabiztossággal rászóltam:

– Ha túljártunk Ana Kuya eszén, akkor pár volkra meg sem kottyany nekünk.

– Ha emlékezetem nem csal, amikor legutóbb megpróbáltunk túljárni Ana Kuya eszén, akkor te kaptál két hatalmas pofont, és utána mehettünk kitrágyázni az istállót.

Savanyú képet vágtam.

– Én csak megpróbáltalak megnyugtatni. Igazán lehetnél annyira kedves, hogy úgy tennél, mint aki megnyugszik.

– Mondjak valami nagyon furcsát? – kérdezte. – Néha hiányzik az öreglánya.

Majdnem leharaptam a nyelvem a megdöbbenéstől. Életünkben több mint tíz esztendő telt el Keramzinban, és azóta biztosra mertem volna venni, hogy Mal semmire sem vágyik jobban, mint hogy elfelejtse azt a szörnyű helyet. Talán még rólam is meglepedkezett volna. Ott csupán ő is egy szerencsétlen menekült volt. A többi árvával együtt hálálkodnia kellett minden falatka kenyérért, de akkor is, ha odavetettek elé egy pár kopott csizmát. A seregben viszont kiderült róla, hogy legény a talpán. Felnéztek rá, ezért nem igazán akarta, hogy bárki is ismerje a múltját. Azt, hogy valamikor csupán egy kislány volt, aki senkinek sem kellett.

– Hát nekem is – ismertem be. – Írhatnánk neki.

– Talán – válaszolta.

Váratlanul felém fordult, és megragadta a kezemet. Megpróbáltam nem törődni azzal, hogy az egész testem megremeg.

– Holnap ilyenkor Os Kervo kikötőjében ülünk, az óceánt bámuljuk és annyi *kvászt* iszunk, hogy a fülünkön jön ki.

A tántorgó Dubrovra pillantottam, és elmosolyodtam.

– Ő fizeti az italt?

– Csak mi ketten ülünk a tenger partján – figyelmeztetett Mal.

– Tényleg?

– Csak mi ketten. Ahogy mindig is, Alina.

Egy pillanatra tényleg azt éreztem, hogy igazat beszél. A világ nem volt más, mint ez a lépcső, a lámpa fénysugara, és mi ketten ott lebegtünk a sötétben.

– Gyere már! – kurjantotta Mihail az ösvényről. Mal összerendezte, mintha csak most ébredt volna fel az álmából. Megszorította, aztán pedig elengedte a kezemet.

– Mennem kell – búcsúzott, és az arcára újra kiült az öntelt mosoly. – Próbálj aludni!

Leszökkent a lépcsőről, és odafutott a cimboráihoz.

– Kívánj nekem jó szerencsét! – kiáltotta hátranézve.

– Járj szerencsével! – vágtam rá azonnal, utána pedig a legszívesebben bokán rúgtam volna magamat. *Jó szerencsét? Érezd magad nagyon jól, Mal! Remélem, találsz magadnak egy csinos grisa kisasszonyt, egymásba szerettek, és összehoztok egy szakajtóra való gyönyörű, visszataszítóan tehetséges gyereket.*

Megdermedve ültem a lépcsőn. Néztem, ahogy eltűnnek az ösvényen. A tenyerem még mindig őrizte Mal kezének melegét. *Na remek – töprengtem, feltápáskodva. Lehet, hogy útközben beleesik egy árokba.*

Visszaosontam a körletbe. Gondosan bezártam a hátam mögött az ajtót. Hálás voltam azért, hogy végre a takaróm alá kerülhettem.

Vajon az a fekete hajú grisa kisasszony kiosont a csodálatos sátorból azért, hogy találkozzon a fiúval? Elhessegettem ezt a gondolatot. Semmi, de semmi közöm nincs hozzá. Komolyan nem akartam tudni, mi történik. Mal sohasem nézett rám úgy, mint ahogy a kisasszonyt, vagy ha már itt tartunk, éppenséggel Rubyt bámulta. Soha nem is fog. Ennek ellenére mindennél fontosabbnak tűnt a tény, hogy még mindig barátok vagyunk.

De vajon még meddig? – szólalt meg egy halk hang a fejemben. Alekszejnek igaza volt. A dolgok változnak. Mal sokat fejlődött. Jóképpű, bátrabb és rámenősebb lett. Én pedig... magasabb lettem. Nagyot sóhajtva az oldalamba gördültem. Annyira szerettem volna

abban hinni, hogy mi örökre barátok maradunk. El kellett volna fogadnom azt a tényt, hogy valójában mindketten a magunk útját járjuk. Miközben a sötétben az álom érkezésére vártam, egyre csak az járt az eszemben, hogy útjaink mindjobban eltávolodnak egymástól. Eljön majd az a nap is, amikor idegenek leszünk a másik számára?